

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 753
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/12/2025

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ
Βουλευτής ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 5 Δεκεμβρίου 2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς:

Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Αντίδραση από το Σύλλογο Απανταχού Κρασανών για τον μνημειακό πλάτανο»

Κύριε Υπουργέ,

Σας καταθέτω ως αναφορά κείμενο-άρθρο της ιστοσελίδας [REDACTED] με ημερομηνία 05/12/2025 που αφορά στην έρευνα του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου για την προστασία του μνημειακού δέντρου στο Κράσι.

Παρακαλώ, όπως λάβετε υπόψη σας τα αναφερόμενα και προβείτε σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε πολύ άμεσα να αξιολογήσετε το ως άνω κρίσιμο ζήτημα που θα προάγει τη δικαιότερη και με σύννομο τρόπο ρύθμιση του θέματος.

Η Αναφέρουσα Βουλευτής

ΒΑΤΣΙΝΑ ΕΛΕΝΗ

Σύλλογος Απανταχού Κρασανών: "Αφανίζουν τον πλάτανο με καινοτόμες μεθόδους"

Δεν αποδέχονται τη "μελέτη σωτηρίας" του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου και καλούν σε συστράτευση για την προστασία του μνημειακού δένδρου

Την έντονη αντίδραση του Συλλόγου Απανταχού Κρασανών προκάλεσε η πρόσφατη παρουσίασης της μελέτης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου για τον μνημειακό πλάτανο στο Κράσι. Μάλιστα σε ανακοίνωσή τους κάνουν λόγο για "αφανισμό του δέντρου με καινοτόμους μεθόδους" και καλούν σε συστράτευση τους φορείς και τους πολίτες ώστε να διασωθεί ο ιστορικός πλάτανος του χωριού τους.

Προτείνουν δραστικές... κοπές για να σωθεί ο ιστορικός πλάτανος

Στη σχετική ανακοίνωση αναφέρουν χαρακτηριστικά τα εξής:

«Ο υπεραιώνιος πλάτανος που δεσπόζει στην κεντρική πλατεία στο Κράσι αποτελεί τον γηραιότερο πλάτανο της Ευρώπης με εκτιμώμενη ηλικία από εξειδικευμένους επιστήμονες τα 2.400 έτη. Το εμβληματικό αυτό δέντρο ,λόγω της σπουδαίας μνημειακής ,ιστορικής, οικολογικής, πολιτιστικής και αισθητικής του αξίας, έχει χαρακτηριστεί Δατηρητέο Μνημείο της Φύσης δυνάμει του Προεδρικού διατάγματος 29/9/2011 και αποτελεί μαζί με τις δημόσιες Κρήνες, επίσης ιστορικό διατηρητέο μνημείο Φ.Ε.Κ ΈΒ706/6/6/2001 ,αδιάσπαστη ενότητα φυσικού και αρχιτεκτονικού τοπίου και ως εκ τούτου , προστατεύεται αυστηρά από την ισχύουσα νομοθεσία και τις Ευρωπαϊκές Συμβάσεις .

Θεμελιώδης σκοπός της ανακήρυξης σε Διατηρητέο Μνημείο Φύσης είναι η πολιτιστική αναβάθμιση του τόπου και όχι η άσκηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από μεμονωμένους πολίτες, με τρόπο που ακυρώνει αυτή την προοπτική και θέτει σε κίνδυνο την υπόσταση του μοναδικού αυτού δημιουργήματος της Φύσης .

Παρά το ισχύον ωστόσο αυστηρό καθεστώς προστασίας ο χώρος της πλατείας αποτέλεσε ανέκαθεν πεδίο επαχθέστατων πολεοδομικών και επιχειρηματικών επεμβάσεων με την ανοχή ή την επίσημη άδεια της δημοτικής αρχής που επιβάρυναν δραματικά την υγεία του δέντρου και υποβαθμίζοντας τον περιβάλλοντα χώρο του. Αυθαίρετες κατασκευές , κάλυψη με μπετόν του ριζικού συστήματος, πλημμελής άρδευση, ανάπτυξη ανεξέλεγκτου αριθμού τραπεζοκαθισμάτων ,μόνιμη στάθμευση βαρέων οχημάτων κατά παράβαση του προεδρικού διατάγματος , είναι μερικές μόνο αιτίες της τελικής κατάρρευσής του τον περασμένο Δεκέμβριο με την αποκόλληση σημαντικού τμήματος του κεντρικού κορμού του .

Η προκλητική μάλιστα ολιγωρία των αρμόδιων υπηρεσιών (Δήμου Χερσονήσου ,Δ/νσης Δασών Ηρακλείου) για την αποτελεσματική προστασία του μνημειακού πλάτανου αποτυπώθηκε και από τον ομότιμο καθηγητή Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Α.Π.Θ κ. Θεοχάρη Ζάγκα στην πρόσφατη Τεχνική Έκθεση που πραγματοποιήθηκε το 2024 μετά από πρόσκληση του Συλλόγου μας στην οποία βεβαιώνεται ότι η υγεία του δέντρου είναι "κακή "και ότι θα πρέπει να ληφθούν άμεσα σειρά μέτρων για τη βελτίωσή της .

Έπεσε τμήμα του ιστορικού πλάτανου στο Κράσι - Δείτε φωτογραφίες

Πλην όμως , ακόμα και μετά τις σοβαρές καταγγελίες επιστημόνων και πολιτών για την οικτρή κατάσταση του δέντρου , το οποίο σημειωτέον εξακολουθεί να κείτεται μέχρι σήμερα επί του εδάφους ,οι αρχές απαντώντας επτά μήνες μετά την εξώδικη διαμαρτυρία μας, μας γνωστοποίησαν ότι ο Δήμος Χερσονήσου , σε συνεργασία με τη Δ/ση Δασών Ηρακλείου ανέθεσε στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης την εκπόνηση μελέτης αξιολόγησης του Δ.ΜΦ, διαβεβαιώνοντάς μας μάλιστα ότι θα ληφθούν γενναίες αποφάσεις για τη σωτηρία του . Ποιές ήταν αυτές ;

Είχαμε την ευκαιρία να πληροφορηθούμε κατά τη δημόσια διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε επιτέλους την 1η Δεκεμβρίου 2025 ,δηλαδή ένα χρόνο ολόκληρο μετά την πτώση του δέντρου. Τα πορίσματα της "καινοτόμου"αυτής Έκθεσης προβλέπουν τη μετατροπή του μεγαλειώδους πλάτανου σε ""μονολιθικό υπόλειμμα" δέντρου για να ελαττωθούν οι πιθανότητες κινδύνου και στοιχειώδους ασφάλειας.

Ο Σύλλογός μας έχοντας στους καταστατικούς σκοπούς του την προστασία του υπερωνόβιου πλάτανου στο Κράσι , εκφράζει τον αποτροπιασμό του για τον αφανισμό του δέντρου που επιχειρείται με" καινοτόμους μεθόδους" χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις καταστροφικές συνέπειες αυτής της "ιερόσυλης" πράξης για τον τόπο, τη στιγμή μάλιστα που η πολιτεία δεσμεύεται με αυστηρές υποχρεώσεις για την προστασία του, διαθέτοντας και όλα τα σύγχρονα τεχνικά μέσα για τη βιώσιμη διατήρησή του.

Επειδή τα μνημειακά δέντρα αποτελούν ανεκτίμητης αξίας θησαυρούς της ελληνικής υπαίθρου ,εμβληματικά τοπόσημα με ποικίλους συμβολισμούς, πολύτιμα βιολογικά εργαστήρια και πηγές άντλησης πληροφοριών του απώτατου παρελθόντος . Επειδή συνιστούν απτές μαρτυρίες βιοποικιλότητας ,λειτουργούν ως ταμειυτήρες οξυγόνου ,με την απορρόφηση μεγάλων ποσοτήτων ρύπων και διοξειδίου του άνθρακα ,επειδή τα αιωνόβια δέντρα ενσωματώνουν μνήμες και αναπτύσσουν έντονη πολιτισμική σύνδεση με την περιοχή όπου βρίσκονται λειτουργώντας ως τοπόσημα και σημεία αναφοράς του συλλογικού "είναι", προσφέροντας πολλαπλά οφέλη στον ψυχισμό του ανθρώπου από τη συμπόρευση μαζί τους στο χρόνο.

Επειδή οι αρχές της αειφορίας και του πολεοδομικού κεκτημένου επιτάσσουν ότι κάθε επέμβαση ή δράση στο δομημένο περιβάλλον θα πρέπει να συντελείται με τρόπο που διασφαλίζει το καθεστώς προστασίας .

Επειδή όλο και περισσότερο σήμερα αναδεκνύεται επιτακτικά το δικαίωμα του πολίτη για ανθρώπινες πόλεις και οικισμούς για απόλαυση υγιούς και βιώσιμου περιβάλλοντος εντός του οποίου θα μπορεί να ζει και να απολαμβάνει τα περιβαλλοντικά αγαθά όπως τα δέντρα και το αστικό πράσινο .Είναι λοιπόν υποχρέωση της πολιτείας να προβαίνει δια των αρμοδίων οργάνων της σε θετικές

ενέργειες προστασίας του περιβάλλοντος και σε καμία περίπτωση στην καταστροφή και την υποβάθμισή του.

Είναι δε ξεκάθαρο , ότι η υποβάθμιση της ζωτικότητας του δέντρου που κορυφώθηκε με αποκόλληση μεγάλου τμήματος του κορμού του ,προκλήθηκε εξ αιτίας της σήψης και της εξασθένησής του που συντελέστηκε σταδιακά λόγω απουσίας ουσιαστικής κρατικής μέριμνας .

Για όλους αυτούς τους λόγους, ο Σύλλογος <Απανταχού Κρασανών> ,δεν αποδέχεται την προτεινόμενη μετατροπή του δέντρου σε "κουφάρι" δίνοντας τη χαριστική βολή σ' ένα περήφανο δέντρο που ενσάρκωσε με την υπερ- χιλιετή παρουσία του το «πνεύμα του τόπου», αλλά σήμερα πρέπει να "θυσιαστεί "για τη ζωή και την ασφάλεια των πολιτών, όπως επικαλείται η Έκθεση του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου.

Με την πεποίθηση λοιπόν ότι θα υπάρξει λύση που θα επιτρέψει στον πλάτανο να συνεχίσει το ταξίδι του στο χρόνο και τον χώρο χωρίς να στοχοποιείται ως επικίνδυνος αλλά να αναδειχθεί γι αυτό που πραγματικά είναι .. και είναι πράγματι ο κυριότερος φυσικός πόρος από τον οποίο εξαρτάται η ευημερία του χωριού μας , καλεί όλους να συστρατευτούν στον αγώνα του για την προστασία του μνημειακού δέντρου ,του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής στην περιοχή.

Για το Σύλλογο Απανταχού Κρασανών

Η Πρόεδρος

Γιούλη Ιεραπετριτάκη».